

ČESKÁ SPELEOLOGICKÁ SPOLEČNOST
základní organizace 5-01, Bozkov
512 13 Bozkov 303

Zpráva o činnosti

za rok 2016

Obsah:

Souhrn činnosti v roce 2016	2
ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI ZO ČSS	2
ÚČAST ČLENŮ NA CENTRÁLNÍCH AKCÍCH A PUSOBENÍ V ORGÁNECH ČSS	2
PŘEHLED SPELEOLOGICKÝCH PRACÍ NA LOKALITÁCH V ROCE 2016	2
Bozkovské dolomitové jeskyně (kód JESO K162 50 10-J-00001)	2
Jeskyně Na Vošmendě (kód JESO K162 50 10-J-00002)	4
Jeskyně Na Poušti (kód JESO K162 50 10-J-00011)	4
Ponikelská jeskyně (kód JESO K162 51 10-J-00001)	5
Ponikelské propadání (kód JESO K162 51 10-J-00018)	6
Kras Králického Sněžníku (kód JESO K163 30)	7
Tvarožné díry (kód JESO K163 30 10 J-00001)	8
EXKURZE, ZÁJEZDY, EXPEDICE	9
Studijní cesta 2016	9
Expedice Racha 2016	9
HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	9
PUBLIKACE, POPULARIZACE, KULTURNÍ A JINÉ AKCE PRO VEŘEJNOST	9

Přílohy:

- 1) Setkání jeskyňářů „Krakonošovo 2016“ – zpráva
 Prezentace činnosti ZO ČSS na Setkání jeskyňářů
- 2) Poniklá Georadarový průzkum
- 3) Ponikelské propadání (Krkonosé-Jizerské hory 6/2016)
- 4) Ještě k Ponikelskému ponoru (Krkonosé-Jizerské hory 8/2016)
- 5) Kras západních Krkonoš a Podkrkonoší, Krkonošský kras a jeho ochrana
 (Krkonošé-Jizerské hory 10/2016)
- 6) Studijní cesta 2016
- 7) Zpráva z Expedice Racha 2016

Souhrn činnosti v roce 2016

ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI ZO ČSS

Složení výboru: předseda – Miloslav Hájek, členové - Jakub Hlava, Jan Hloušek, Petra Mevaldová, Vratislav Ouhrabka, Zdenka Ouhrabková, Pavel Řehák, Filip Seifert, Miroslav Šimek, revizor: Marta Šimková. Zpracování účetnictví zajišťuje L. Hájková.

Členské schůze se v roce 2016 uskutečnily čtyři: 23. ledna (výroční), 21. května, 16. září a 26. listopadu.

Stav a pohyb členské základny: K 1.1.2016 - měla ZO 45 řádných a 1 přispívajícího člena. V průběhu roku byli za řádné členy přijati Roman Klinger a Jan Lukeš. V průběhu roku nikdo členství neukončil. K 31. 12. 2016 měla ZO- 47 řádných a 1 přispívajícího člena.

Výbor ZO se mimo jiné zabýval přípravou a zajištěním pracovních akcí, hospodářské činnosti, přípravou expedice do Gruzie a organizace setkání jeskyňářů.

V průběhu členských schůzí byli členové seznámeni se Směrnice pro speleologickou činnost. Dne 21. května proběhlo školení speleoalpinistické techniky. Tentokrát byl ke školení opět využit trenažér v prostoru garáží v a nově i stožár u hasičárny v Bozkově.

ÚČAST ČLENŮ NA CENTRÁLNÍCH AKCÍCH A PUSOBENÍ V ORGÁNECH ČSS

- V počtu 8 lidí se ve dnech 22. 4. - 24. 4. 2016 zúčastnili členové ZO jubilejního 35. ročníku Speleofóra který se tradičně konal v kulturním centru městyse Sloup v Moravském krasu.
- ZO organizovala ve dnech 14. – 16. 10. 2016 Setkání jeskyňářů „Krakonošovo 2016“
- V. Ouhrabka se účastnil většiny jednání Předsednictva ČSS jako člen Dozorčího sboru ČSS

PŘEHLED SPELEOLOGICKÝCH PRACÍ NA LOKALITÁCH V ROCE 2016

Bozkovské dolomitové jeskyně (kód IESO K162 50 10-I-00001)

Pod Větrnou

V roce 2016 tady proběhlo 20 akcí (včetně 1vyvážecí).

Prozatím byl ukončen průzkum komína v konci chodbičky. V současné době dosahuje výšky cca 9 m a bez větší perspektivy se blíží k povrchu. Při poslední akci v komínu se shazením volných kamenů ze stropu postoupilo cca o 1m. Zbytek roku jsme se zaměřili na odbočku pod komínem, kde se podařilo objevit (vykopat) kolem 5m nových chodeb.

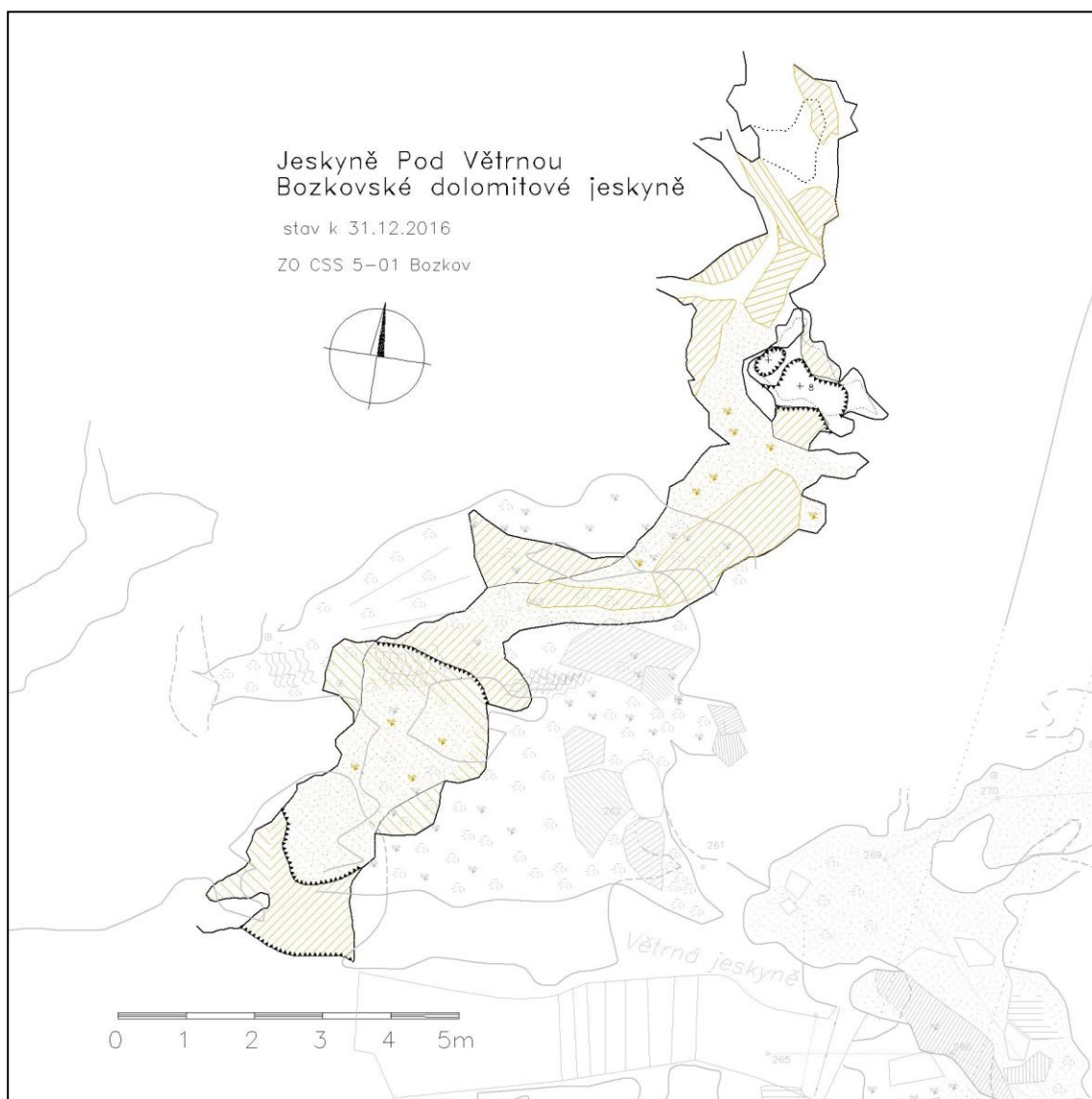
Většina akcí spočívala v těžení hlinitých sedimentů, případně rozpojování větších kamenů.

Další pokračování je možné určit po důkladném začištění hlinitých sedimentů.

Během několika akcí byl těžný materiál postupně přemísťován (přes tři překládky) na dočasnou deponii u vstupu do Větrné jeskyně. Jedna akce (12.11.2016) za účasti 17 členů byla věnována vyklizení veškerého deponovaného materiálu (115 koleček) ven z jeskyně. Materiál byl využit k rekultivaci divoké skládky a zavezení pozůstatků po starých průzkumných sondách.

Vánoční a Novoroční jeskyně

V rámci příprav exkurzí pro setkání jeskyňářů byl z bezpečnostních důvodů ve Vánočních jeskyních přerovnán kamenitý materiál na svahu pod sondou. V Novoroční jeskyni byl pro zajištění lepšího přístupu do horního patra (Půda) instalován krátký lanový traverz.

Obrázek 1 Půdorys a schematický rozvinutý řez prostor Pod Větrnou (Bozkovské dolomitové jeskyně) –stav k 31.12.2016

Jeskyně Na Vošmendě (kód JESO K162 50 10-J-00002)

V průběhu roku 2016 zde proběhlo 11 pracovních akcí, na kterých byl rozšiřován nový vchod do nejzazších částí jeskyně a vybudována těžební lanovka. Jeskyně byla jedno z exkurzních lokalit navštívených v rámci setkání jeskyňářů

Obrázek 2 Průlez do jeskyně Na Vošmendě pod novým vchodem.

Jeskyně Na Poušti (kód JESO K162 50 10-J-00011)

Byl proveden pouze kontrolní sestup a údržba zámků. Vzhledem k nedostatku sněhu se neuskutečnil plánovaný proplach nejnižšího místa jeskyně vodou.

Obrázek 3 Současný stav nejnižšího místa jeskyně Na Poušti (odtokový kanálek)

Ponikelská jeskyně (kód JESO K162 51 10-I-00001)

V letošním roce byla naše činnost směřována především na přípravy k Setkání jeskyňářů. Hlavním úkolem bylo zprůchodnění Zvonů tak, aby byly opět průlezné a návštěvníci se nemuseli z každé části vracet zpět stejnou cestou. Byla nutná instalace vrátku a kladek na vedení lana od vrátku, nechali jsme vyrobit nový vozík na vyvážení materiálu. Materiál byl těžen se Zvonů do Starého domu a poté transportován ven. Od dubna do října bylo v rámci dvou velkých a několika menších akcí vytěženo přibližně 20 kubíků hlíny a 4 kubíky kamení. Byla doinstalována další dvě světla a dokončeno osvětlení Zvonů. Ve Starém domě a navazujících prostorách byly pomocí vapky omyty stěny od nánosů bláta. Nyní je pěkně viditelný původní sintrový povrch.

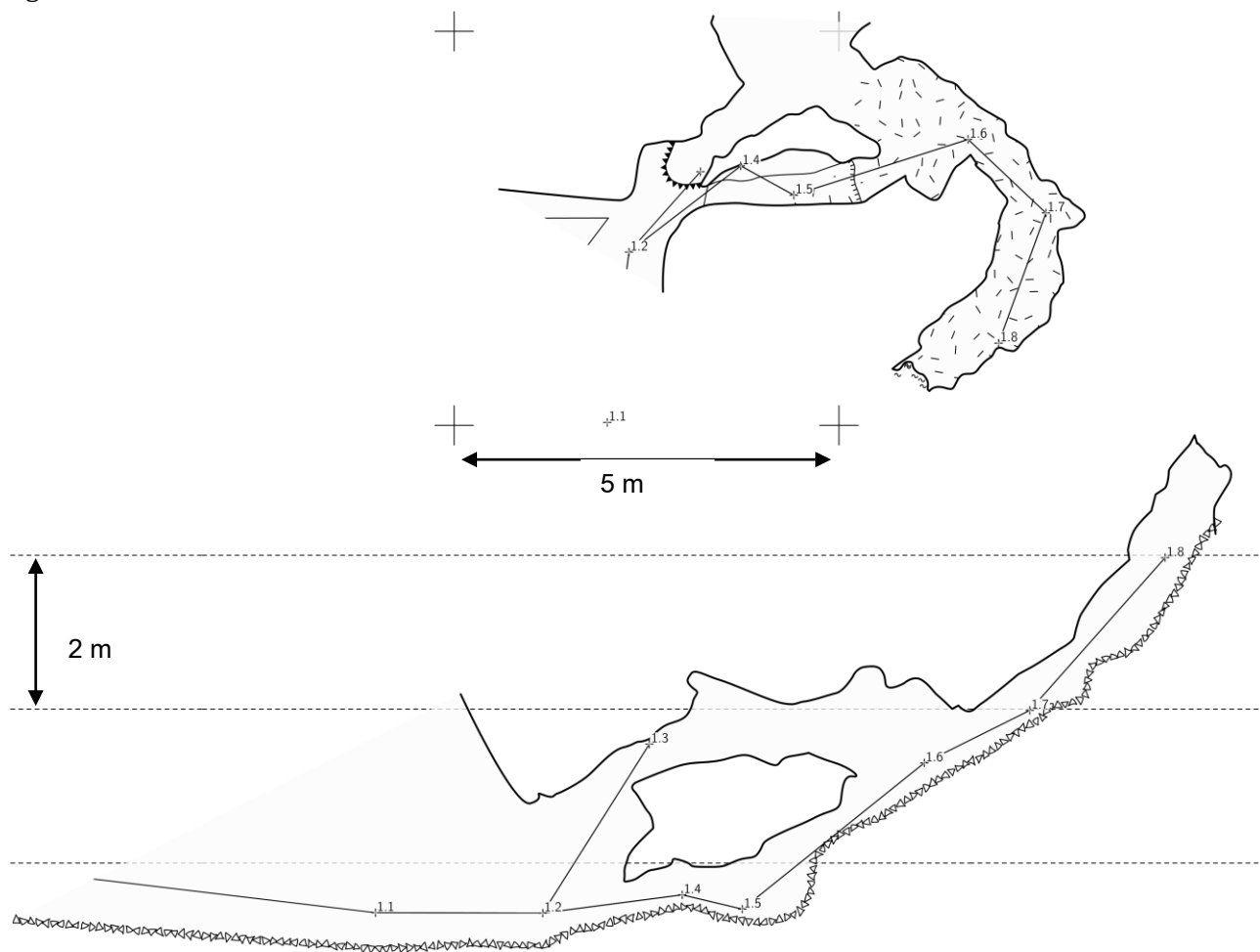
Ke konci roku jsme se začali věnovat průzkumu plazivky mezi vchodem a Starým domem, kterou kdysi zkoumal už p. Tomíček. V těchto místech byly kdysi naproutkovány další prostory, p. Tomíček pravděpodobně svůj průzkum nedokončil. Protože je toto místo blízko vchodu, je také výhodně z hlediska transportu vytěženého materiálu ven z jeskyně.

Začátkem prosince jsme zaznamenali v prostorách jeskyně 16 letounů – 11 netopýrů velkých, 4 vrápence malé a 1 netopýra ušatého.

Drobné úpravy byly provedeny na povrchu v okolí vchodů a boudy, především úklid deponií a odstranění náletových dřevin a křovin.

V průběhu roku byla zdokumentována v roce 2015 objevená chodbička v propojce Netopýří j. – Krokodýlí dóm (viz zpráva o činnosti za rok 2015).

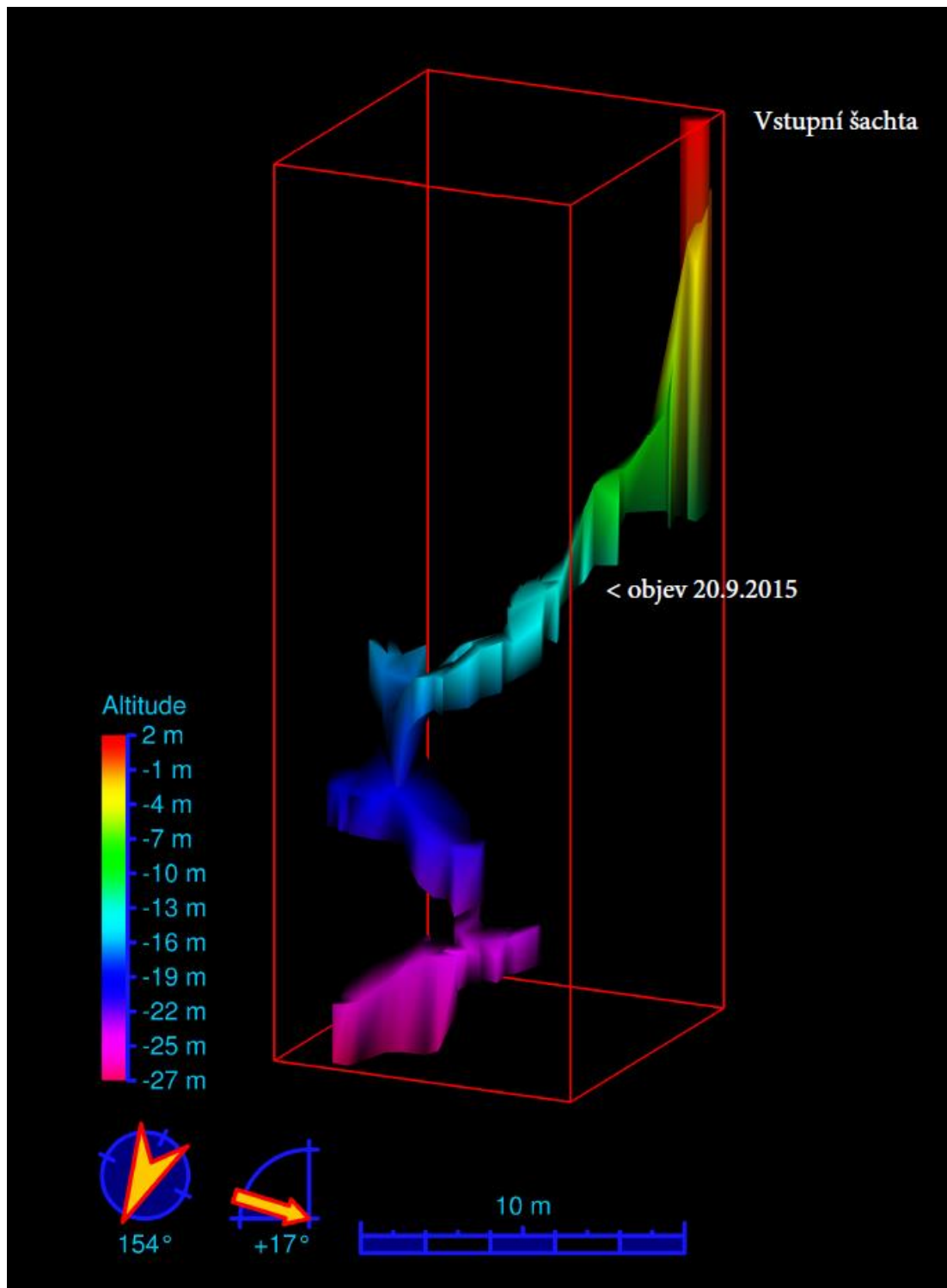
V roce 2016 byla dokončena rozsáhlá výměně elektroinstalace a osvětlení v jeskyni včetně vybudování nového hlavního rozvaděče. Na obnovu a opravy jsme obdrželi dotaci z grantového programu obce Poniklá.

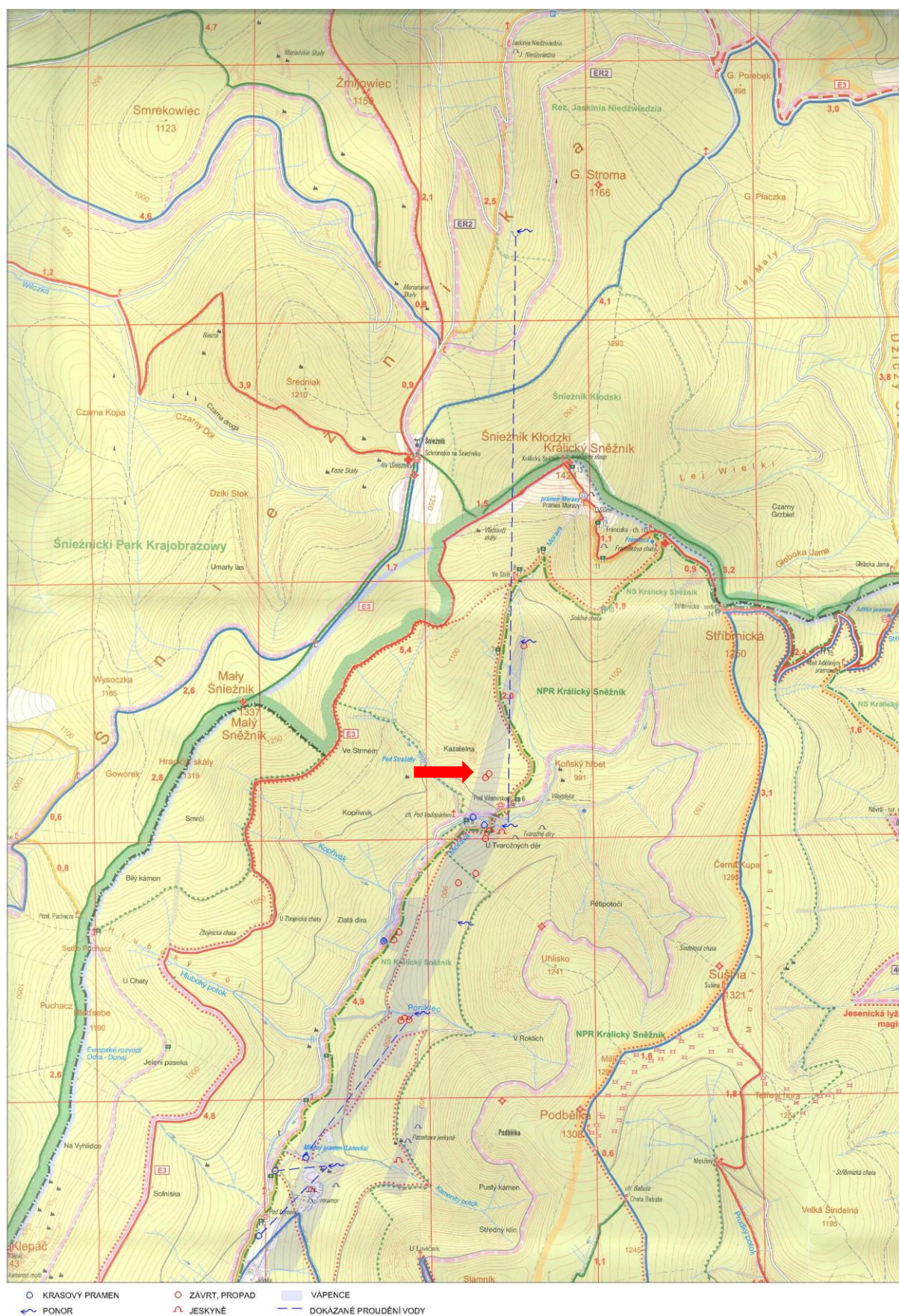
Obrázek 4 Vypláchnutá stoupající chodbička v propojce z Krokodýlího dómu (půdorys a rozvinutý řez), Ponikelská jeskyně.

Ponikelské propadání (kód IESO K162 51 10-J-00018)

Pro nedostatek času zde neprobíhaly žádné prolongační práce. V průběhu roku se uskutečnily dvě kontrolní prohlídky. Jedna fotodokumentační akce a byla dokončena mapa a 3D model pro potřeby publikace. Na povrchu byl proveden průzkum pomocí georadaru. Jeho výsledky jsou po zběžném zhodnocení neprůkazné. Kompletní zpráva (Tengler 2016) viz příloha č. 2. V roce 2016 byl publikován obsáhlejší článek o jeskyni a jejím objevu v časopisu Krkonoše-Jizerské hory a Speleu (Ouhřabka, Dvořák 2016) a krátký článek o ponikelském ponoru (Pilous 2016) příloha č. 3 a 4.

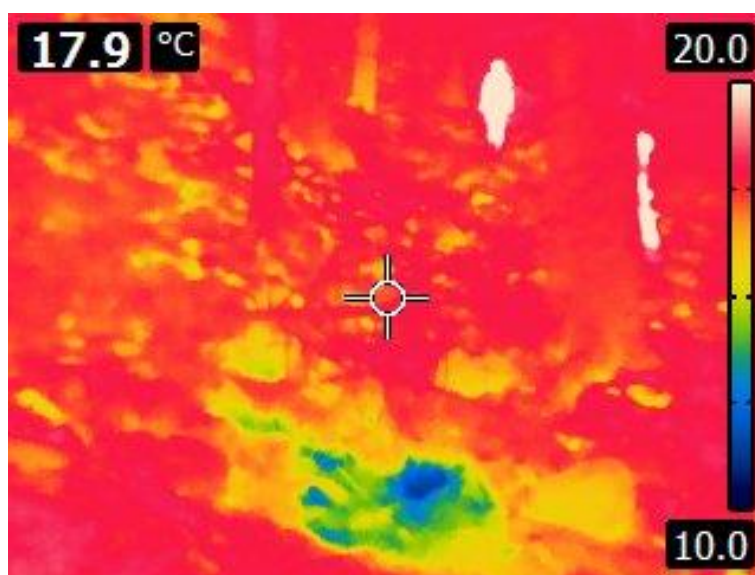

Obrázek 5: 3D model jeskyně Ponikelské propadání

Kras Králického Sněžníku (kód JESO K163 30)

Obrázek 6: Mapa krasových jevů s lokalizací ventarol identifikovaných termokamerou (červená šipka).

23. - 24. 7. 2016 se uskutečnila jediná výjezdní akce do krasové oblasti Králického Sněžníku. Zaměřena byla na terénní pochůzky s termokamerou. Navštívena byla oblast ponoru Poniklece se závrtky a drobnými jeskyněmi, ponoru Kamenitého potoka u Starého lomu a výchozy mramorů s propady na pravém břehu Moravy a dále její ponor ve výšce 990 m n. m. Nejzajímavěji se jeví pomocí termokamery polských kolegů nalezená deprese pod patou skalky s již známými závrtky v nadmořské výšce asi 900 m. Je třeba se sem podívat i v zimě, případně pak i vyzkoušet geofyziku. Termický průzkum byl proveden díky ochotě polských kolegů zejména Šimona Kostky.

Obrázek 7: Nalezená deprese a její termický obraz

Tvarožné díry (kód IESO K163 30 10 J-00001)

Při kontrolách a dozoru nad lokalitou Tvarožné díry nadále spolupracujeme s p. Oldřichem Štosem st.. V roce 2016 se uskutečnily 4 kontrolní vstupy do jeskyně a 1 monitoring netopýřů. Dne 30.12.2016 zde byl zjištěn počet 26 zimujících jedinců.

Dále jsou Tvarožné díry předmětem zájmu dvou studentek Katedry geologie, Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci Bc. Veroniky Bezděkové a Bc. Gabriely Přecechtělové, které zde pracují s pomocí členů naší ZO na dokončení svých diplomových prací na téma hydrologie a sedimenty.

EXKURZE, ZÁJEZDY, EXPEDICE

Studijní cesta 2016

Ve dnech 28.10. – 30.10. 2016 organizovala ZO ve spolupráci se správou BDJ studijní cesta do Sovích a Stolových hor v Polsku a dále na Broumovsko a do Teplických skal v ČR. Navštívili jsme podzemní objekt Osówku, vojenské muzeum Molki, bývalý černouhelný důl v Nové Rudě, prošli si skalní město ve Stolových horách a část Broumovských stěn. Cestu jsme zakončili v Teplických skalách, kde jsme prošli běžný návštěvnický okruh a navštívili za doprovodu kolegů z ZO ČSS 5-03 Broumov část pseudokrasové jeskyně Plutonův chrám. Z naší skupiny se zúčastnilo 17 členů. Podrobná zpráva o průběhu a navštívených lokalitách viz příloha č. 6

Expedice Racha 2016

V rámci navázané spolupráce s jeskyňáři Gruzinského speleologického klubu uspořádala ZO 14 denní expedici do oblasti Imereti a Rača v západní Gruzii. Celkem se akce zúčastnilo 10 členů ZO 5-01 Bozkov, 1 člen ZO 6-19 Plánivý a 1 nečlen ČSS. V rámci expedice byl proveden povrchový průzkum krasového masivu Rača a mapování jeskyní Muradi, Rača 2001, Tskhradžvari III a části jeskyně Melouri. Celkem bylo v těchto jeskyních zdokumentováno 5 527 m chodeb. Podrobněji jsou výsledky zpracovány v samostatné zprávě – příloha č.7

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

V rámci hospodářské činnosti byly prováděny práce na základě smluv o dílo uzavřených se SJ ČR a s AOPK ČR v NPP Bozkovské dolomitové jeskyně a dalších ZCHÚ v působnosti CHKO ČR. Dlouhodobě je pronajímána část garáže p. Rážovi a SJ ČR. S obcí Bozkov byla uzavřena dlouhodobá smlouva na zajištění servisu při provozování a údržbě vodovodu.

PUBLIKACE, POPULARIZACE, KULTURNÍ A JINÉ AKCE PRO VEŘEJNOST

- V místním informačním časopise Bozkováček byl zveřejněn dva příspěvky o činnosti jeskyňářů (J. Hloušek).
- V ponikelském časopisu Pod horama byl uveřejněn článek hodnotící setkání jeskyňářů (L. Hájková).
- Dva hlavní články a dva kratší články nám vyšli v časopisu Krkonoš-Jizerské hory. V čísle 6/2016 Ponikelské propadání (V. Ouhrabka, J. Dvořák), 8/2016 Ještě k Ponikelskému ponoru (V. Pilous) a v čísle 10/2016 Kas západních Krkonoš a Podkrkonoší (V. Ouhrabka, J. Dvořák) a Krkonošský kras a jeho ochrana (J. Dvořák) viz příloha č. 3, 4 a 5.
- Článek o Ponikelském propadání ve Speleu 70 (V. Ouhrabka, J. Dvořák).
- Zpráva o Setkání jeskyňářů ve Speleu 70 (V. Ouhrabka)
- Několik rozhlasových relací souvisejících s naší činností a Setkáním.
- Zprovoznění webových a facebookových stránek speciálně k setkání a expedici.
- Tradiční jeskyňářský „Předsilvestr“ s promítáním filmů z akcí proběhl v Poniklé 30. 12. 2016.
- Na setkání jeskyňářů byla prezentována historie i současná činnost jeskyňářů v naší oblasti.

Zprávu vypracovali: Vratislav Ouhrabka, Miroslav Šimek, Miloslav Hájek a Jan Hloušek

Foto: V. Novák, M. Hájek, Speleo-Řehák, V. Ouhrabka, Š. Kostka
Mapy V. Ouhrabka

Zpráva o činnosti byla schválena členskou schůzí dne 21.1.2015

Miloslav Hájek
předseda ZO ČSS